

Після

Книжка перша

I

Ти не прийшов.

Я весь вечір просиділа на вербі. Мошка роїлася перед обличчям, живиця липла до волосся, а я чекала, поки ти повернешся з міста.

Я знаю, що сьогодні ти ходив до міста. Чула, як після богослужіння питав містера Джонсона, чи можна ввечері зайти до нього. Певно, хотів позичити в нього упряжку волів.

Але тебе так довго не було. Я так і не дочекалася твого повернення. Мабуть, тебе запросили залишитися на вечерю. А може, ти пішов іншою дорогою.

Мама висварила мене за те, що я не виконала свою частину хатньої роботи й пропустила вечерю, і сказала, що мені доведеться вдовольнитися залишками рагу, які прилипили до стінок каструлі.

Даррел уже й так вишкрябав каструлю до блиску, але мама все одно змусила мене вимити її в струмку.

Як же він виблискує удень і як чорніє безмісячної ночі.

Нахилившись, я напилася води просто зі струмка. Ото й усе, чим мені вдалося повечеряти. А ще я подумала, що тебе теж, певно, мучитиме спрага й, обколовши руки після цілого дня на сінокосі, перед сном ти припадеш до того самого струмка і нап'єшся води, яку я поцілувала. Ти завжди приходив до нього остудитися літніми вечорами, відколи був хлопчиком.

Мені спало на думку, що в темряві на дотик я така сама, як і інші дівчата. Під сукнею мені нічого соромитися.

Якби ти знав, то, може, глянув би на мене знову, звернув до мене свої помисли й подивився, чи затримаються вони, а чи відразу полинуть деінде.

Але ти не знаєш.

І ніколи не дізнаєшся.

Бо мені заборонено розповідати.

II

Цього ранку я прийшла на узлісся за твоєю хатиною задовго до того, як ти прокинувся. І мусила ховатися за деревом, щоб ти не побачив мене, коли проходив повз, прямуючи до прибудови.

Сьогодні твої думки десь далеко. Ідеш підстрибом, щось мутикаючи собі під ніс. Здається, тобі кортить якомога скоріше взятися до справи.

Джіп мене не помітив. Він плутався тобі під ногами і терся боком об чобіт. Джіп глухуватий і підсліпуватий, та й нюх має слабкий, але ти досі тримаєш його. Він — старий друг.

Я спостерігала за твоєю хатиною так довго, як могла. Та зрештою поквапилася назад, поки мама не помітила, що я зникла.

III

Даррел знає. Натрапив на мене в лісі біля твоєї хатини. Він погрожує розповісти мамі, якщо я не порядкуватиму замість нього в курнику і не приноситиму йому ягоди, горіхи та ранні вишні, коли вдасться їх знайти. Я мушу постійно годувати його, щоб він тримав свій великий рот на замку.

IV

Сьогодні вночі зійшов місяць, і я теж вийшла надвір, щоб подивитися, як він здіймається над верхівками дерев. Який же він тихий, цей місяць.

Я пам'ятаю. Ніч за нічю його мовчазна присутність втішала мене. Якими темними видавалися мені безмісячні ночі. Але він завжди повертався.

Місяць був моїм єдиним другом протягом усіх тих років. І досі він — моя розрада.

V

Ти не такий, як він.
Хай що там кажуть.

VI

Тато часто повторював, що я співаю так чарівно, що пташки спускаються з дерев мене послухати. Чого тільки не скажуть люблячі батьки, але колись я мріяла, що моя пісня при-
чарує і тебе.

Це завжди був ти. Коли збирав горіхи в лісі з іншими довготелесими хлопчиськами, твоя усмішка здавалася мені най-осяйнішою, а жарти — найсмішнішими. Коли ти поціливі з рогатки у великого індика, мене аж розпирало від гордості.

Пам'ятаєш, як я копала для тебе черв'яків, коли тобі було дванадцять, а мені вісім?

Перестрівала тебе біля струмка з торбинкою землі й показувала найтовстіших хробаків, яких мені вдавалося знайти, поки полола бур'ян на маминому городі. Ти називав мене «Сонечком». Таке прізвисько дав мені тато. Він мав на увазі «люба». Ти — «дівчинка-черв'яколов». Та мені однаково було приємно.

Ти робив сальто, коли знав, що, крім мене, тебе ніхто не бачить. А потім вдавав, ніби не чуєш, як я тобі аплодую. І ми обоє реготали, коли ти гепався на сідниці.

Якось ти залишив для мене кошик яблук під моєю вербою. Я бачила, як ти крадькома тікав геть.

Із часом ти став чоловіком, а я враз стала такою.

VII

Пам'ятаєш кантування колод в Олдрусів? Я ніколи не забуду той день, хоча для тебе він, певно, нічим не відрізнявся від решти.

То було чотири роки тому. Мені всього чотирнадцять, ще рости і рости.

Стояв спекотний день наприкінці літа. Молода пара нещодавно переїхала до станції Розвелл з Ньюкірка на півночі, і вони хотіли облаштувати господарство на східних околицях міста, де за лісом відкривався вид на болота. Клайд Олдрус застовпив ділянку і попросив містян допомогти роз-

чистити її. Його молода дружина Джоан от-от мала народити їхнього первістка.

Ти, певно, пам'ятаєш ту важку роботу. Залишивши свої поля з пшеницею, яка вже колосилася, ти всенький день гарував під палючим сонцем, орудуючи сокирою і топірцем, у товаристві чоловіків та старших хлопців, а також волів із їхніми ланцюгами.

Але чи пам'ятаєш ти їжу? І що сказав дівчині, яка принесла кукурудзяний пудинг?

Сподіваюся, ти не пам'ятаєш мого кукурудзяного пудингу. Я і сама воліла б про нього забути. Я приготувала його, бо чула, як ти якось у церкві сказав, що любиш ним вечеряти.

Уся наша родина прийшла: мама, тато, Даррел і я. Усю дорогу через місто тато насвистував, поганяючи Старого Бена, запряженого в наш віз. Мама сиділа поруч і хитала головою, підсміюючись із нього. Я ж учепилася в кукурудзяний пудинг у себе на колінах.

Мама приєдналася до жінок: вони шили одіж і чепчики для новонародженої дитини. Оскільки їм було ніколи, біля стола клопоталися молодші дівчата. Ми страшенно нервували, уперше виставляючи свої кулінарні вміння напоказ усьому Розвеллу.

Я стояла, нарізаючи груші, разом із Ебігейл Поулінг, коли хтось смикнув мене за рукав і потягнув убік.

— Умієш зберігати таємниці? — прошепотіла мені на вухо Лотті Претт з-під свого капора.

— Звісно, вмю, — сказала я. — У чім річ?

Вона повела мене за гірку з колод, яку вже склали спітнілі чоловіки. Марія Джонсон і Юніс Робінсон спостерігали за нами з-за стола. На Марії була нова сукня — криваво-червона з білим зубчастим комірцем і чорними стрічками на ру-

кавах і ліфі. Трохи раніше, так, щоб Марія її не чула, мала Елізабет Фрай переказала нам слова свого батька, що і до марнославства недалеко. І ніби самої вроди було недостатньо, поки інші дівчата с'як-так вимучили пудинги й пироги, Марія Джонсон принесла аж три сливові тарти із золотистою скоринкою.

Відколи багато років тому померла її мама, Лотті готувала для тата, тож їй не треба було непокоїтися, що Марія її перевершить. Її дріжджові булочки могли позмагатися навіть із випічкою Гуді Пруетт.

— У мене з'явився хлопець, — прошепотіла Лотті, притягнувши моє вухо ще ближче до свого рота.

Я відсторонилася, щоб роздивитися її обличчя. Вона, певно, жартує. Але її щоки пашіли, а очі блищали.

— Хто? — видихнула я.

— Тс-с! Потім розповім, — пообіцяла вона. — Спостерігай за мною сьогодні і спробуй вгадати. Тільки запряися, що нікому ні слова про це не скажеш.

У мене запаморочилося в голові від цієї новини. Краєм ока я помітила, що ти обв'язав ланцюг довкола колоди і помахав Леону Картрайту, який вів волів.

— *Тобто* в тебе з'явився хлопець?

— Каже, хоче одружитися зі мною, — відповіла Лотті, гордовито випнувши груди. — Геть мене зацілував.

— Зацілував?! — зойкнула я, і Лотті затулила мені уста рожевим пальцем.

Якраз тоді ти обернувся і, побачивши, що ми шепочемося, розігнув спину й усміхнувся нам. Мені аж подих перехопило.

Лотті, яка нічого не пропускала, здивовано звела брови. І раптом мені с'яйнув жахливий здогад: ти теж можеш бути її хлопцем.

— Це Лукас, Лотті?

— А якщо й так? — захихотіла вона.

Юніс і Марія вже відкрито супилися в наш бік. Місис Джонсон підійшла до стола з їжею, і Марія вказала мамі на нас.

— Я мушу знати, — благала я.

— Чому? Лукас що, *твій* хлопець?

— Не дражни мене, Лотті, — відповіла я, сподіваючись, що не виказую своєї слабкості. — Просто скажи мені.

На нас упала чиясь тінь, і, підвівши очі, ми побачили, що над нами нависає місис Джонсон, схрестивши руки на пишних грудях.

— Хіба вам, дівчата, не час повертатися до роботи? — спитала вона.

Лотті чкурнула геть, а я покійно поплелася назад до столу.

— От і правильно, — сказала місис Джонсон, поплескавши мене по спині. — Хлопці скоро зголодніють, і ти зможеш похизуватися перед ними вродливим личком *та* апетитною стравою.

Я обернулася, вражено витріщившись на місис Джонсон, але вона лише підморгнула мені. Її дочка Марія була не такою поблажливою до мене.

— Ось, наברי в них води, — вона передала мені два великі олов'яні глеки. Я була навіть рада нагоді відлучитися, тому мовчки попрямувала до нової криниці, яку викопав Клайд.

Я опускала відро у криницю, аж поки почула плюскіт. Упевнившись, що воно занурилося глибоко, і води набралася вже по вінця, я налягла всім тілом на корбу і почала крутити. Тягловий механізм виявився на диво впертим, і кожен оберт давався мені нелегко.

— Дай допоможу, — пролунав поряд чийсь голос, і цей хтось узявся за корбу.

То був ти.

Мені хотілося втекти, але треба було набрати в глеки води, та й що сказали б, якби я дременула геть? Я вагалася, досі чіпляючись за дерев'яне руків'я.

— Нумо разом, — усміхнувся ти і, поклавши свої руки на мої, почав без зусиль крутити корбу. Я повторювала за тобою кругові рухи, хоча допомоги від мене було — як кіт наплакав. Я відчувала, що мої щоки почервоніли, мов спілі вишні. Ти вже був майже чоловіком. Переміна сталася так раптово.

Витягнувши відро, ти налив воду в глеки. А тоді зачерпнув холодної води в кухлик, що кріпився гачком до відра, і запропонував мені напитися. На твоєму тепер уже змужнілому й виразному обличчі заграла така знайома мені хлоп'яча усмішка. Я так хвилювалася, що в мене тремтіли руки, коли бралася за глечики. Ти теж узяв один, і ми разом понесли їх до столу.

— А ти підросла, Сонечко.

— Мама теж так каже, — вичавила із себе я. — Їй довелося шити мені нову сукню, бо старі вже не налазили.

Мені захотілося вмерти від сорому. Треба ж було лягнути таке в розмові з хлопцем, та й не абиким, а з тобою!

— Вона... і мене заставила помагати, — я спробувала врятувати ситуацію.

Ти скося зиркнув на мою сіру сукню, тоді на мене.

— Ти чудово впоралася.

Ми дійшли до стола й поставили глеки з водою. Побачивши тебе, Марія Джонсон взялася накручувати на палець стрічки на капорі.